

Základní škola a mateřská škola Osová Bítýška

KONCEPCE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PRO SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY

Vypracovala: Mgr. Marcela Hořínková

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM (MPP)

Školní rok: 2026/2027

Školní metodik prevence: Mgr. Marcela Hořínková

Preventivní program vypracovává metodik prevence ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky.

Na realizaci prevence se podílejí zejména:

Ředitel školy

- odpovídá za systém prevence ve škole,
- zajišťuje podmínky pro realizaci MPP.

Školní metodik prevence

- koordinuje preventivní aktivity,
- spolupracuje s pedagogy a rodiči,
- eviduje preventivní aktivity,
- podílí se na řešení rizikového chování.

Výchovný poradce

- řeší problematiku vzdělávání a výchovných obtíží,
- spolupracuje s rodiči a odbornými pracovišti.

Třídní učitelé

- sledují klima třídy,
- realizují třídnické hodiny,
- včas upozorňují na vznikající problémy.

Preventivní program je zaměřen na všechny žáky 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, k dětem s poruchami učení a chování a k dětem s lehkým mentálním postižením.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým.

Základem našeho preventivního působení v MŠ bude vytváření sociálních kompetencí dětí, kdy si děti budou prostřednictvím prožitkového učení osvojovat schopnost rozhodovat se, volit z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Cílem programu bude podpora školní zralosti a připravenosti, vyrovnávání vývojových nerovností,

včasná identifikace rizik školního neúspěchu, rozvoj pozitivního vztahu k učení, prevence vzniku poruch učení a chování.

V oblasti prevence školní neúspěšnosti v MŠ budeme sledovat kognitivní a jazykový rozvoj, motoriku a grafomotoriku, sociální a emoční dovednosti, pracovní návyky a pozornost dítěte, zaměříme se na včasnou identifikaci rizik a ve všech oblastech spolupracovat s rodiči.

OBLASTI ZAMĚŘENÍ PROGRAMU:

1. Pedagogický sbor
2. Žáci školy a MŠ
3. Rodiče
4. Metodická část

Ad. 1. PEDAGOGICKÝ SBOR

- 1.1. Podílí se na realizaci PP v rámci vyučování i při aktivitách mimo vyučování.
 - v rámci vyučování zařazovat vhodná témata ve všech vyučovacích předmětech, zvláště pak v občanské výchově, výchově ke zdraví, pracovní výchově, přírodopisu, českém jazyce, výtvarné výchově, chemii, přírodovědě, vlastivědě, prvouce, tělesné výchově, v pravidelných třídnických hodinách
 - formy: výklad, rozhovor, názorné ukázky, interaktivní programy, diskuse, využití odborné literatury, internetu, beseda s odborným pracovníkem, motivační programy, sociální hry, hraní rolí, trénování odmítnutí drogy...
 - v rámci zájmových činností – provádět činnost na podporu zdravého životního stylu, ochrany zdraví a podporovat v činnostech vzájemnou kooperaci a spolupráci, podporovat zdravé klima třídy nebo pracovní skupiny
 - vyplňovat volný čas žáků
 - zařazovat tyto otázky prevence cíleně do třídnických hodin
- 1.2. Školení pedagogických pracovníků
 - V rámci porad seznamovat se stavem prevence na naší škole
 - s akcemi, které na škole probíhají nebo budou probíhat,
 - informacemi o akcích v rámci oblasti,
 - informacemi o celorepublikových akcích,
 - účast pedagogických pracovníků na seminářích zaměřených na problematiku zvládání zátěžových situací ve výuce.

Ad. 2. ŽÁCI ŠKOLY

- 2.1. Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny
 - výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování,
 - akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií, OSPOD),
 - zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání, rozpoznání a pomoc při psychické nepohodě, kontakt s cizí osobou apod.,

- na základně průzkumu zaměřeného na zneužívání návykových látek věnovat i nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření. Pokračovat v osvětě v rámci hodin OV, RV, třídnických hodinách atd.,
- dovednost volby správné životosprávy – poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie (blok v rámci hodin PV, VKZ, videoprojekce),
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově a prevenci AIDS (absolvování vybraných pořadů dle nabídky na základě zkušeností s jejich úrovní z minulých let.),
- aktivity zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie,
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, pobytů v přírodě, společné akce v rámci školních soutěží,
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce apod.),
- široká nabídka volnočasových aktivit,
- účast v soutěžích,
- environmentální výchova (spolupráce s EKO-KOM, a.s., ekocentrum Baliny ...,
- školní parlament – dát prostor pro tvořivost žáků, zvyšovat také zájem a povědomí žáků o dění ve škole, rozvíjet zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách.

ad. 3. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Seznamovat rodiče v rámci třídních schůzek s touto problematikou

- řešit problémy se žáky individuálně, citlivě, v rámci schůzek SR, individuálních schůzek, popř. při jednání v ředitelně školy,
- poskytovat rodičům dostupnou literaturu, doporučit rodičům vhodného odborníka (psycholog, speciální pedagog, etoped....),
- v případě potřeby (společně se školou) spolupracovat s kurátory pro naši oblast.

ad. 4. MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ

Učitelská i žákovská knihovna

- literatura je k dispozici dle výpůjční doby,
- propagační materiály a literatura týkající se drog a sociálně patologických jevů
- výukové filmy (preventivní filmy)
- vypůjčování materiálů (popř. videozáznamů) - lze dohodnout i spolupráci s některými institucemi působící v našem okolí.

.....
Vypracovala: Mgr. Marcela Hořínková
Školní metodik prevence

.....
Mgr. Milan Malý
ředitel školy

KONCEPCE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Školní rok 2026/2027

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům, snížení rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže, u návykových látek a gamblerství rovněž snižování jejich dostupnosti. Účinná prevence musí dále ovlivnit chování dětí a dospívajících ve smyslu podpory zdraví a nabízet hodnotné volnočasové aktivity.

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže se v tomto školním roce zaměřuje především na aktivity v oblastech prevence:

- a) užívání návykových látek, alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, anabolik, medikamentů a dalších látek,
- b) rizikové chování v dopravě,
- c) poruchy příjmu potravy,
- d) násilí, šikanování, kyberšikana,
- e) týrání a zneužívání dětí v rodině, domácí násilí,
- f) homofobie - nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou,
- g) extremismus - xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus,
- h) vandalismus,
- i) záškoláctví,
- j) krádeže,
- k) formy násilného chování - kriminalita, delikvence, vandalismu,
- l) netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- m) sebepoškozování,
- n) nová náboženská hnutí, sekty,
- o) rizikové sexuální chování,
- p) subkultury, hazardní hraní,
- q) PAS (prevence užívání návykových a psychoaktivních látek u dětí, mládeže i dospělých),
- r) psychické krize,
- s) sebevraždy.

Další cíle:

Dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování.

Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.

Vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.

Podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.

Začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky.

Zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence.

Aktivní spolupráce s rodiči žáků, otevřenost vůči veřejnosti.

Nabídka volnočasových aktivit

Činnost školní i obecní knihovny : půjčování knih,

literární dny, besedy,

soutěže s literární tematikou,

projekt „Čtenářská dílna“,

vyhledávání informací prostřednictvím Pc.

Činnost učebny výpočetní techniky mimo vyučování: individuální práce na Pc,
vyhledávání informací na internetu.

Řešení využití přestávek: nabídnou dětem dle jejich zájmu různé aktivity

- stolní tenis, basketbal, míčové hry, cvičení se švihadly,
- stolní hry a stavebnice,
- pobyt venku,
- podporovat zdravý životní styl (pitný režim, větrání, relaxace, tělovýchovné chvíle v průběhu vyučovací hodiny, projekt „Školní mléko“, „Ovoce do škol“).

Mezi priority tohoto programu patří: včasné odhalování specifických poruch učení a chování, metody aktivního učení, poradenská činnost. **PREVENCE** - zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Podpora zdravého životního stylu a zaměření se na prevenci dětských úrazů.

Při začleňování tohoto programu do tematického plánu se lze opřít o několik zásad efektivní prevence:

- aplikování preventivních aktivit v dostatečně raném věku,
- věkově přiměřené, různorodé a aktivizující metody (kresby, koláže, výroba plakátů a letáků, diskuse o případech uvedených v médiích),
- využívání kooperace nejen mezi vrstevníky, ale i věkově odlišných věkových skupin žáků,
- nabízení pozitivních alternativ chování a životních cílů,
- využívání peer-prvků,
- výcvik sociálně psychologických dovedností včetně odmítání nabídky, dovedností v sociální komunikaci, zvládnutí sociálních vztahů a stresových situací žáků,
- nabídka školních i mimo školních aktivit pro smysluplné využívání volného času dětí i dospívajících,
- aktuálnost a pravdivost poskytovaných informací,
- informování o poradenských možnostech,
- sledování efektivity opatření,
- důsledné a soustavné vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu,
- utváření postoje ke společnosti, zdravému životnímu stylu a speciálně ke zneužívání drog u žáků,
- vytvoření výstavek prací žáků s protidrogovou tematikou,
- aktivní zapojování žáků do výuky – např. ankety, možnost uspořádání jednorázových akcí (soutěže, turnaje, apod.),
- skupinová práce ve vyučování,
- možnost projektového vyučování.

Postup při výskytu rizikového chování

Při zjištění rizikového chování škola:

- zajistí bezpečí žáků,
- situaci prověří,
- informuje příslušného pracovníka školy,
- provede odpovídající záznam,
- informuje zákonné zástupce podle charakteru situace,
- stanoví další postup,
- podle potřeby spolupracuje s odbornými institucemi,
- sleduje další vývoj situace.

U závažných případů škola postupuje podle příslušných právních předpisů, metodických doporučení a svých krizových plánů.

Vyhodnocení MPP

Vyhodnocení proběhne na konci školního roku.

Bude sledováno:

- splnění plánovaných aktivit,
- účast žáků,
- výskyt jednotlivých forem rizikového chování,
- řešené případy,
- klima tříd,
- spolupráce s rodiči,
- spolupráce s odbornými institucemi,
- účinnost realizovaných preventivních aktivit.

Na základě vyhodnocení budou stanoveny priority prevence pro další školní rok.

Mateřská škola

Cíle preventivního působení: a/ posilování sebedůvěry

b/ seberozvíjení

c/ prevence dětských úrazů

d/ zlepšování spolupráce s rodiči

Jsou rozvíjeny například tyto kompetence žáků: navazování zdravých vztahů s ostatními, komentování zážitků, rozhodování o svých činech, přirozená komunikace, uvědomování si práv, přijímání kompromisů, přijímání osobnostních odlišností, osvojování základních společenských návyků, začleňování mezi vrstevníky, dodržování pravidel, osvojování

dovednosti říci ne, zvládání základních pohybových dovedností, vést k rozpoznávání určitých rizik.

Školní družina

Cíle preventivního působení: a) všestranný rozvoj osobnosti žáka

b) navozování příznivého klimatu ve třídě

c) prevence školních úrazů

d) široká nabídka volnočasových aktivit

e) etická, ekologická výchova

Jsou rozvíjeny například tyto kompetence žáků: navazování zdravých vztahů s ostatními, dodržování pravidel, základní hygienické návyky, osvojování základních sociálních dovedností a společenských návyků, využití volného času, nebezpečí dětských úrazů, znalost nebezpečí užívání alkoholu a návykových látek.

Tématický plán zaměřený na prevenci sociálně patologických jevů I. stupeň základní školy

Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

I.stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě, vlastivědě a osobnostně sociální výchově. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

V rámci ŠD dochází též k plnění mnoho cílů PP.

Zaměření na mladší školní věk

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci hygieny, životosprávy,
- sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami,
- prevence školních úrazů, rizikového chování v dopravě a při sportovních aktivitách,
- základy etické a právní výchovy,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení,
- všestranný rozvoj osobnosti žáka,
- předcházení záškoláctví a neplnění školních povinností,

- soustředěnost na včasné diagnostikování soc.-patologických problémů ve třídních kolektivech,
- důraz na spolupráci s rodiči, připomínání nebezpečí netolismu, sebepoškozování....,
- široká nabídka volnočasových aktivit,
- ekologický výchova,
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd.

1.třída

Osobní bezpečí,
základní zásady mezilidské komunikace, nebezpečí šikany,
vztahy v dětském kolektivu,
každý člověk je jiný,
základní hygienické návyky, podpora zdravého životního stylu,
využití volného času,
nebezpečí dětských úrazů – doprava, elektrické spotřebiče, manipulace s nevhodnými předměty, pády, koupání,
rodina - bezpečné místo,
nebezpečí alkoholu a kouření, odmítání drogy – nácvik.

Program „ Normální je nekouřit“ - program podpory zdraví a prevence kouření pro mladší školní věk .

2.třída

Lidské tělo,
zdraví a jeho ochrana, hygiena,
zacházení s léky, návykové látky a zdraví, působení reklamy,
režim dne, správná výživa,
vztahy mezi lidmi, nebezpečí sexuálního obtěžování,
chování v krizových situacích, kde hledat pomoc (rodina, linky bezpečí),
záškoláctví a neplnění školních povinností.

Program „Normální je nekouřit“ “ - program podpory zdraví a prevence kouření pro mladší školní věk.

3.třída

Pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti,
zdraví a jeho ochrana, prevence dětských úrazů,
lidé kolem nás, multikulturní výchova,
využívání volného času,
ochrana proti obtěžování cizí osobou,
nevhodná komunikace formou multimédií, nebezpečí netolismu.

Program „Normální je nekouřit“ – program podpory zdraví a prevence kouření pro mladší školní věk.

4.třída

Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími,
životospráva a důsledky nevhodných návyků, prevence poruch příjmu potravy,
využívání volného času, ochrana před úrazy (i v dopravě),
pojmy drogová závislost, a sexuální výchova,
sebepoznání, sebedůvěra – posilování praktickým nácvikem,
vztahy v dětském kolektivu,
odmítat poškozování věcí, vandalismus.

Program „Normální je nekouřit“ – program podpory zdraví a prevence kouření pro mladší školní věk.

5.třída

Domov, rodina, důvěra, vztahy, funkce rodiny,
léčivé a návykové látky (nově včetně nikotinových sáček),
vztahy v dětském kolektivu - koordinovat vztahy ve třídě – možnost sociometrického šetření komunikace,
poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu,
puberta,
nebezpečí při komunikaci s cizími osobami,
nevhodná komunikace formou multimédií, kyberšikana, netolismus.

Program „Normální je nekouřit“ - program podpory zdraví a prevence kouření pro mladší školní věk.

Znalostní kompetence žáků 1. stupně

1. – 3. ročník

Žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků,

- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu,
- mají vědomosti jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu,
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování.

3. – 5. ročník

- Žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě,
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl,
 - podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví,
 - znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog,
 - umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc,
 - umí pojmenovat základní mezilidské vztahy,
 - umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti,
 - ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva,
 - mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrasování aj.), je protiprávní,
 - znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky.

II. stupeň základní školy

V centru pozornosti stojí výchova ke zdravému životnímu stylu, dále se lze zaměřit na rozvíjení etického a právního vědomí a občanských postojů, rozpoznání rizik delikventního chování, rizikového chování v dopravě i při sportech, negativního působení sekt, interpersonální agresivní chování

Navrhovaná témata:

6. ročník

Zdraví

Režim dne /seznámit žáky se zásadami vhodné přípravy na vyučování, plánováním učení, organizací vlastního času a zařazováním vhodných pohybových aktivit, smysluplného trávení volného času,

- obrana proti stresu-motivace k bezpečnému sportu a pohybu,
- sebepoškozování.

Osobnostní výchova

Vzájemné poznávání žáků ve třídě a formování skupiny,

- začlenění nových žáků do komunity třídy,
- vytváření pravidel chování ve třídě,
- možnosti nenásilného řešení konfliktů,
- mezilidské vztahy / v modelových situacích se zaměřit na chování podporující dobré vztahy, respektování a podporu druhého, schopnost vidět svět očima druhého, schopnost pomoci druhému člověku /,

- komunikace / nácvik bezpečné komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nácvik asertivní komunikace, nácvik komunikace v různých situacích (odmítání, prosba, přesvědčování, vyjednávání,...)/,
- posílení osobnosti.

Auto-destruktivní závislosti

Návykové látky / tabák (včetně nikotinových sáčků) a alkohol – rizika, prevence, hledání lepších možností/,

- peer – program /nácvik dovedností odmítání drog, ovlivnění postojů k návykovým látkám, hledání pozitivních životních cílů /,
- informace o ostatních návykových látkách.

Osobní bezpečí

Chování v různých prostředích, ochrana zdraví při různých činnostech,

- bezpečnost v dopravě,
- komunikace s neznámými lidmi, asertivní komunikace.

7. ročník

Zdraví

Zdravá výživa, zásady zdravé výživy,

- sexuální výchova (ochrana před nemocemi přenosnými pohlavním stykem),
- volný čas – možnosti, jak vhodně trávit volný čas,
- posílení osobnosti.

Auto-destruktivní závislosti

Příprava peer – aktivistů a jejich práce,

- drogy / vznik závislosti, její léčení, centra odborné pomoci, informace o návykových látkách a jejich nebezpečí /,
- nácvik způsobů odmítání drog / v modelových situacích /.

Komunikace

Neverbální a verbální komunikace / žáci se učí vyjadřovat svoje pocity a postoje s cílem posílit své sebevědomí /,

- asertivní komunikace a chování - komunikace s vrstevníky,
- vliv party / ochrana před manipulativním působením vrstevníků,
- reklama / vliv reklamy na člověka, reklamní triky, negativní vliv reklam propagujících alkohol a tabákové výrobky /,
- procvičování způsobů tísňového volání s linkou důvěry, policií,...

8. ročník

Zdraví

Péče o zdraví / zdravotní výchova, osobní hygiena, zásady první pomoci včetně nácviku první pomoci, /

- duševní hygiena / seznámení se způsoby ochrany duševního zdraví, nácvik relaxace, předcházení stresu /,
- poruchy příjmu potravy / bulimie a anorexie /,
- sexuální výchova / rozhodování v oblasti sexuálního života, sexuální deviace a ochrana před deviantními jedinci, postoje k sexualitě a sexuálnímu chování /.

Auto-destruktivní závislosti

- Patolog. hráčství / vznik závislosti, prevence /,
- drogy / legislativní omezení a postihy ve vztahu k nákupu, držení a distribuci drog, způsoby pomoci při otravě návykovými látkami, návykové látky a rizikové skupiny populace /.

Osobnostní výchova

- Tolerance k etnickým skupinám, předcházení rasizmu a xenofobie,
- základní lidská práva, práva dítěte (Úmluva o právech dítěte),
 - právo a pomoc.

9. ročník

Osobní bezpečí

- Nebezpečí působení sekt a jiných náboženských skupin /informace o neznámějších náboženských skupinách v ČR, jejich vlivu na život členů/,
- šikana /vhodné způsoby chování a jednání v případě ohrožení, možnosti pomoci, krizová centra/,
 - deviantní osoby /informace, nácvik způsobů chování/,
 - řešení konfliktů v mezilidských vztazích /hledání vhodných východisek/,
 - týrání dětí a žen /možnosti pomoci/.

Zdraví

- Sexuální výchova /AIDS – způsoby přenosu, léčení, prevence, sexualita a zákon-sexuální obtěžování a znásilnění/,
- civilizační choroby a jejich prevence,
 - cizorodé látky a jedy v potravinovém řetězci,
 - těhotenství /plánované rodičovství, početí/.

Osobnostní výchova

- Situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti / řešení pomocí modelových situací/,
- žebříček hodnot,
 - posílení osobnosti,
 - právo a pomoc.

Znalostní kompetence žáků 2. stupně

6. – 9. ročník

- Žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví,
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám,
 - znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem,
 - znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,
 - umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly,

- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí,
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů,
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy,
- umí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní, sociální,
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky,
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví,
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci,
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny,
- ví, že zneužívání dítěte je trestné,
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek,
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít,
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení,
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra),
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat.

Minimální preventivní program školní družiny

1. Charakteristika Minimálního preventivního programu

Minimální preventivní program školní družiny je zaměřen na podporu zdravého osobnostního a sociálního vývoje dětí a na vytváření bezpečného, přátelského a respektujícího prostředí.

Prevence probíhá především prostřednictvím pravidelných výchovných, vzdělávacích a zájmových činností, spontánní hry, rozhovorů, komunitních kruhů, pohybových aktivit a řešení konkrétních situací, které během pobytu ve školní družině vznikají.

Program respektuje věk, individuální potřeby a schopnosti dětí.

2. Hlavní cíl

Vytvářet ve školní družině bezpečné prostředí, ve kterém se děti cítí přijímané a respektované, dokážou spolupracovat, řešit konflikty přiměřeným způsobem a vědí, na koho se mohou obrátit v případě problému nebo ohrožení.

3. Dílčí cíle

- podporovat pozitivní vztahy mezi dětmi,
 - rozvíjet schopnost spolupracovat,
 - vést děti k respektování odlišností,
 - předcházet agresivnímu chování a ubližování,
 - předcházet šikaně a vylučování dítěte z kolektivu,
 - rozvíjet schopnost řešit konflikty,
 - podporovat zdravé sebevědomí,
 - rozvíjet schopnost rozpoznávat a zvládat emoce,
 - vést děti k respektování osobních hranic,
 - podporovat zdravý životní styl,
 - vést děti k bezpečnému trávení volného času,
 - podporovat bezpečné používání digitálních technologií,
 - předcházet rizikovému chování,
 - učit děti vyhledat pomoc dospělého.
-

4. Preventivní oblasti

Vztahy mezi dětmi

Děti jsou vedeny k:

- vzájemnému respektu,
- ohleduplnosti,
- spolupráci,
- toleranci,
- pomoci druhým,
- respektování pravidel společných her.

Emoce a komunikace

Děti se učí:

- pojmenovat své pocity,
- vyjádřit svůj názor přijatelným způsobem,
- naslouchat druhým,
- zvládat vztek a frustraci,
- požádat o pomoc.

Agresivita a šikana

Prevence je zaměřena na:

- fyzické ubližování,
- slovní napadání,

- zesměšňování,
- vyčleňování z kolektivu,
- ničení věcí druhých,
- nevhodné chování při hrách a soutěžích.

Bezpečnost

Děti jsou vedeny k bezpečnému chování:

- ve školní družině,
- na školním hřišti,
- při vycházkách,
- při sportovních činnostech,
- v dopravě,
- při kontaktu s cizími osobami.

Digitální bezpečí

U starších dětí je prevence zaměřena také na:

- bezpečné používání internetu,
- ochranu osobních údajů,
- sociální sítě,
- kyberšikanu,
- bezpečné sdílení fotografií,
- komunikaci s neznámými osobami online.

5. Roční plán preventivních aktivit

Měsíc	Téma	Příklady aktivit
Září	Jsme kamarádi	seznamovací hry, společná pravidla, týmové hry
Říjen	Umíme spolu vycházet	spolupráce, tolerance, hry ve dvojicích a skupinách
Listopad	Moje emoce	práce s emocemi, příběhy, dramatizace
Prosinec	Umíme si pomáhat	adventní aktivity, pomoc druhým, laskavost
Leden	Když se pohádáme	řešení konfliktů, omluva, dohoda
Únor	Jak zvládám vztek	relaxační hry, pohyb, práce s emocemi
Březen	Bezpečně venku	bezpečnost na hřišti, vycházky, dopravní výchova
Duben	Zdraví a pohyb	sport, hygiena, zdravé stravování
Květen	Bezpečný internet	internet, kyberšikana, osobní údaje
Červen	Bezpečné prázdniny	voda, slunce, doprava, cizí osoby

6. Metody a formy práce

Preventivní program bude realizován prostřednictvím:

- komunitních kruhů,
- společných rozhovorů,
- spontánní hry,
- kooperativních her,
- sportovních a pohybových aktivit,
- výtvarných a tvořivých činností,
- dramatizace,
- pohádek a příběhů,
- modelových situací,
- projektových dnů,
- vycházek a pobytu venku,
- praktického nácviku řešení problémových situací.

Důležitou součástí prevence je **osobní příklad vychovatelů a způsob, jakým dospělí sami komunikují a řeší konflikty.**

7. Pravidla školní družiny

Děti jsou seznámeny s jednoduchými pravidly:

1. **Neubližujeme sobě ani ostatním.**
2. **Mluvíme spolu slušně.**
3. **Respektujeme druhé.**
4. **Dodržujeme pravidla her.**
5. **Chráníme své i cizí věci.**
6. **Řekneme dospělému, když máme problém.**
7. **Chováme se bezpečně.**

Pravidla jsou dětem připomínána průběžně a podle potřeby společně upravována.

8. Prevence šikany a agresivního chování

Vychovatelé průběžně sledují vztahy mezi dětmi a věnují pozornost zejména:

- opakovanému ubližování,
- zesměšňování,
- vyčleňování dítěte z kolektivu,
- fyzickému napadání,
- vyhrožování,
- ničení věcí,
- zneužívání převahy starších nebo silnějších dětí.

Při konfliktu vychovatel:

1. zajistí bezpečí dětí,
2. situaci uklidní,
3. zjistí základní okolnosti,
4. vyslechne zúčastněné děti,
5. stanoví hranice nepřijatelného chování,
6. vede děti k nápravě situace,
7. sleduje další vývoj,
8. při závažném nebo opakovaném problému informuje třídního učitele a vedení školy,
9. podle situace informuje zákonné zástupce.

Při podezření na šikanu se postupuje podle pravidel a krizových postupů školy.

9. Prevence rizikového chování

V rámci školní družiny se děti přiměřeně věku seznamují s riziky spojenými zejména s:

- agresivitou,
- násilím,
- vandalismem,
- krádežemi,
- rizikovým chováním na internetu,
- nebezpečným trávením volného času,
- užíváním návykových látek,
- kontaktem s cizími osobami.

Cílem není děti strašit, ale naučit je **rozpoznat nebezpečnou situaci a vědět, jak se zachovat a koho požádat o pomoc.**

10. Zdravý životní styl

Děti jsou vedeny k:

- pravidelnému pohybu,

- pobytu na čerstvém vzduchu,
- správným hygienickým návykům,
- zdravému stravování,
- dostatečnému pitnému režimu,
- odpovídajícímu odpočinku,
- smysluplnému trávení volného času.

Důraz je kladen na vyvážení digitálních aktivit, pohybu, odpočinku a sociálních kontaktů.

11. Bezpečný internet a digitální technologie

U dětí odpovídajícího věku budou zařazována témata:

- co je bezpečné sdílet na internetu,
- ochrana osobních údajů,
- bezpečná komunikace,
- kyberšikana,
- fotografie a videa,
- kontakt s neznámými osobami,
- co dělat při nepříjemné online zkušenosti.

Děti jsou vedeny k pravidlu:

„Když mě něco na internetu vyděsí, znejistí nebo mi není příjemné, řeknu to dospělému.“

12. Spolupráce s rodiči

Školní družina spolupracuje s rodiči zejména při řešení:

- opakovaných konfliktů,
- agresivního chování,
- problémů ve vztazích,
- porušování pravidel,
- dalších závažnějších situací.

Cílem spolupráce je společně hledat řešení a podporovat dítě, nikoliv dítě nálepkovat.

13. Spolupráce s pedagogickými pracovníky

Vychovatelé spolupracují zejména s:

- třídními učiteli,
- školním metodikem prevence,
- výchovným poradcem,
- školním psychologem nebo speciálním pedagogem, pokud je ve škole k dispozici,
- vedením školy.

Informace o závažných nebo opakovaných problémech jsou předávány v souladu s pravidly školy a s ohledem na ochranu osobních údajů.

14. Postup při výskytu problému

Při zjištění rizikového nebo nevhodného chování vychovatel:

1. zajistí bezpečnost všech dětí,
2. situaci zastaví a uklidní,
3. přiměřeně zjistí, co se stalo,
4. informuje příslušného pedagogického pracovníka,
5. u závažných případů informuje vedení školy,
6. podle charakteru situace informuje zákonné zástupce,
7. provede potřebný záznam,
8. sleduje další vývoj situace.

V případě závažného ohrožení dítěte škola postupuje podle příslušných právních předpisů a interních krizových postupů.

15. Role vychovatele

Vychovatel:

- vytváří bezpečnou atmosféru,
- podporuje pozitivní vztahy,
- je dětem příkladem vhodného chování,
- sleduje vztahy v kolektivu,
- včas reaguje na nevhodné chování,
- podporuje spolupráci a toleranci,
- vede děti k samostatnému řešení běžných konfliktů,
- v případě potřeby vyhledá pomoc dalších pracovníků školy.

16. Vyhodnocení programu

Vyhodnocení MPP proběhne na konci školního roku.

Bude hodnoceno zejména:

- zda byly realizovány plánované aktivity,
- jak děti na aktivity reagovaly,
- jaké konfliktní nebo rizikové situace se vyskytovaly,
- zda docházelo k opakovanému problémovému chování,
- jak fungovala spolupráce s třídními učiteli a rodiči,
- zda je třeba některá témata v dalším roce posílit.

Výsledky budou využity při plánování preventivních aktivit na další školní rok.

Minimální preventivní program mateřské školy

1. Charakteristika MPP

Minimální preventivní program je zaměřen na podporu zdravého psychosociálního vývoje dětí, vytváření bezpečného a podnětného prostředí a předcházení vzniku rizikového chování.

V podmínkách mateřské školy je prevence realizována především prostřednictvím každodenní pedagogické práce, hry, řízených činností, pohádek, situačního učení, rozhovorů a praktického nácviku bezpečného a sociálně přijatelného chování.

Program respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí a je propojen se ŠVP PV.

2. Hlavní cíle

- vytvářet bezpečné a respektující prostředí,
- podporovat pozitivní vztahy mezi dětmi,
- rozvíjet sociální a emoční kompetence,
- učit děti rozpoznávat a vyjadřovat emoce,
- vést děti k respektování pravidel,

- předcházet agresivitě a ubližování,
- rozvíjet schopnost řešit konflikty přiměřeným způsobem,
- podporovat zdravé sebevědomí a samostatnost,
- učit děti chránit své tělo a respektovat osobní hranice,
- vést děti k bezpečnému chování,
- rozvíjet zdravý životní styl,
- podporovat spolupráci rodiny a školy.

3. Hlavní preventivní oblasti

Vztahy a komunikace

- kamarádství,
- spolupráce,
- respekt k odlišnostem,
- slušná komunikace,
- pomoc druhému.

Emoce

- rozpoznávání emocí,
- pojmenování vlastních pocitů,
- zvládání vzteku a frustrace,
- vyhledání pomoci dospělého.

Agresivita a ubližování

- prevence fyzického a slovního ubližování,
- odmítání násilí,
- řešení konfliktů,
- prevence vylučování dítěte z kolektivu.

Osobní hranice a bezpečí

- moje tělo,
- osobní prostor,
- právo říct „ne“,
- příjemný a nepříjemný dotek,
- komu se svěřit.

Bezpečné chování

- bezpečnost ve třídě,
- bezpečnost při pobytu venku,
- dopravní výchova,
- bezpečnost na hřišti,
- kontakt s cizími lidmi,
- přivolání pomoci.

Zdravý životní styl

- hygiena,
- zdravá strava,
- pitný režim,
- pohyb,
- odpočinek,
- prevence nemocí.

4. Roční plán

Měsíc	Preventivní téma	Aktivita
Září	Jsme kamarádi	seznamovací hry, společná pravidla, spolupráce
Říjen	Moje emoce	pohádky, obrázky emocí, dramatizace
Listopad	Umíme se domluvit	řešení konfliktů, komunikační hry
Prosinec	Pomáháme si	aktivity zaměřené na laskavost a pomoc
Leden	Moje tělo, moje hranice	osobní prostor, „ano/ne“, bezpečné chování
Únor	Když se zlobím	práce se vztekem, relaxační a zklidňující techniky
Březen	Bezpečně venku	dopravní výchova, hřiště, vycházky
Duben	Chráníme své zdraví	hygiena, strava, pohyb
Květen	Bezpečně v přírodě	pravidla pobytu v přírodě, zvířata, rostliny
Červen	Bezpečné prázdniny	voda, slunce, cestování, cizí osoby

5. Metody a formy práce

Prevence bude realizována zejména prostřednictvím:

- komunitního kruhu,
- volné a řízené hry,
- pohádek a příběhů,
- dramatizace,
- situačního učení,
- kooperativních her,
- výtvarných a hudebních aktivit,
- pohybových aktivit,
- rozhovorů,
- modelových situací,
- praktického nácviku.

U dětí předškolního věku je důležitá především pravidelnost, názornost, opakování a příklad dospělého.

6. Prevence šikany a agresivního chování

Mateřská škola průběžně sleduje vztahy mezi dětmi a věnuje pozornost zejména opakovanému ubližování, zesměšňování, vylučování dítěte z kolektivu nebo výrazné nerovnováze mezi dětmi.

Při konfliktu pedagogický pracovník:

1. zajistí bezpečí dětí,
2. situaci uklidní,
3. pomůže dětem popsat, co se stalo,
4. stanoví hranice nepřijatelného chování,
5. vede děti k vhodnému způsobu řešení,
6. sleduje, zda se situace neopakuje,
7. v závažných či opakovaných případech informuje vedení školy a rodiče.

7. Ochrana dítěte

Děti jsou přiměřeně věku seznamovány s tím, že mají právo na bezpečí a respekt.

Učí se:

- chránit své tělo,
- respektovat tělo druhých,
- říct „ne“ nebo „stop“,
- odejít od situace, která je jim nepříjemná,
- říct dospělému, pokud se bojí nebo jim někdo ubližuje,
- rozlišovat bezpečné a nebezpečné situace.

Pedagogičtí pracovníci věnují pozornost také náhlým změnám chování dítěte a dalším signálům, které mohou upozorňovat na jeho obtíže.

8. Spolupráce s rodiči

MŠ podporuje otevřenou komunikaci s rodiči.

Rodiče jsou informováni o:

- pravidlech školy,
- preventivních tématech,
- způsobu řešení konfliktů,
- případných opakujících se obtížích dítěte.

V případě potřeby škola doporučí rodičům spolupráci s příslušným odborníkem.

9. Role pedagogických pracovníků

Pedagogové:

- vytvářejí bezpečné klima třídy,
- jsou dětem pozitivním vzorem,
- sledují vztahy mezi dětmi,
- včas reagují na nevhodné chování,
- podporují prosociální chování,
- respektují individuální potřeby dětí,
- spolupracují s rodiči a vedením školy.

10. Vyhodnocení MPP

Na konci školního roku bude program vyhodnocen zejména z hlediska:

- naplnění stanovených cílů,
- realizovaných preventivních aktivit,
- výskytu rizikového chování,
- řešených konfliktů,
- spolupráce s rodiči,
- potřeb dětí a jednotlivých tříd.

Výsledky budou využity při přípravě preventivního programu na další školní rok.

Minimální preventivní program dětské skupiny ZUBŘÍK

1. Charakteristika programu

Minimální preventivní program (dále jen „MPP“) je součástí péče o děti v dětské skupině. Je zaměřen především na vytváření bezpečného, respektujícího a podnětného prostředí, podporu zdravých sociálních vztahů mezi dětmi, rozvoj jejich emočních a komunikačních dovedností a prevenci rizikového chování.

Prevence je realizována především přirozenou formou v každodenních činnostech, při hře, společných aktivitách, při řešení konfliktů a prostřednictvím pravidelného rozhovoru s dětmi.

Program je přizpůsobován věku, vývojové úrovni a individuálním potřebám jednotlivých dětí.

2. Hlavní cíle

Hlavní cíl

Vytvářet prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, přijímaně a respektovaně a postupně si osvojují schopnost chránit sebe i druhé.

Dílčí cíle

- podporovat bezpečné vztahy mezi dětmi,
- vést děti k respektování druhých,
- rozvíjet schopnost pojmenovat a vyjadřovat emoce,
- učit děti řešit běžné konflikty nenásilnou cestou,
- podporovat schopnost říci „ne“ a vyhledat pomoc dospělého,
- vést děti k respektování osobních hranic a soukromí,
- podporovat zdravé hygienické a stravovací návyky,
- vést děti k bezpečnému chování v prostorách dětské skupiny i mimo ni,
- rozvíjet schopnost spolupráce a vzájemné pomoci,
- předcházet vylučování, zesměšňování a ubližování mezi dětmi,
- včas zachytit změny v chování dítěte a adekvátně na ně reagovat,
- spolupracovat s rodiči při řešení vzniklých obtíží.

3. Základní preventivní témata

Bezpečné vztahy

Děti se učí:

- být k sobě ohleduplné,
- půjčovat si hračky a domlouvat se,
- respektovat odlišnosti,
- pomáhat mladším nebo méně zdatným dětem,
- řešit konflikty bez fyzického ubližování.

Emoce a jejich zvládání

Děti se učí:

- poznávat základní emoce,
- pojmenovat, jak se cítí,
- říct, co potřebují,
- zvládat vztek a frustraci přiměřeným způsobem,
- vyhledat pomoc dospělého.

Osobní hranice a bezpečné tělo

Děti se učí:

- že jejich tělo patří jim,
- respektovat osobní prostor druhých,
- rozlišovat příjemný a nepříjemný kontakt,
- říct „ne“, pokud jim nějaké jednání není příjemné,
- svěřit se důvěryhodnému dospělému.

Bezpečnost

Děti si osvojují pravidla:

- bezpečného pohybu v dětské skupině,
- bezpečnosti při pobytu venku,
- bezpečného chování na hřišti,
- bezpečného přecházení komunikace,
- přivolání pomoci v případě nebezpečí.

Zdraví a zdravý životní styl

- hygiena rukou,
- péče o zuby,
- zdravé stravování,
- pitný režim,
- pohyb,
- odpočinek a spánek,
- prevence šíření infekcí.

4. Roční plán preventivních aktivit

Období	Téma	Příklady aktivit
Září	Jsme jeden tým	seznamovací hry, pravidla skupiny, poznávání prostředí, bezpečné chování
Říjen	Moje emoce	práce s obrázky emocí, pohádky, „jak se dnes cítím“, dramatizace
Listopad	Kamarádství	spolupráce, půjčování hraček, pomoc druhému, řešení konfliktů
Prosinec	Umíme si pomáhat	adventní aktivity, vzájemná pomoc, laskavost, sdílení
Leden	Moje tělo a moje hranice	části těla, soukromí, osobní prostor, „stop“ a „ne“
Únor	Když se zlobím	zvládání vzteku, uklidňovací techniky, bezpečné vyjádření emocí
Březen	Bezpečně venku	pravidla hřiště, silniční provoz, bezpečné chování při vycházkách
Duben	Zdraví	hygiena, bacily, zdravé jídlo, pitný režim, pohyb
Květen	Příroda a bezpečí	bezpečný pobyt v přírodě, kontakt se zvířaty, ochrana přírody
Červen	Bezpečné prázdniny	voda, slunce, cestování, cizí osoby, přivolání pomoci
Červenec	Opakujeme, co umíme	hry a modelové situace podle aktuálních potřeb dětí
Srpen	Co jsme se naučili	opakování pravidel, pohybové a situační hry, vyhodnocení programu

5. Konkrétní preventivní činnosti

Prevence bude probíhat zejména prostřednictvím:

- komunitního kruhu,
- pohádek a příběhů s preventivní tematikou,
- dramatizace modelových situací,
- výtvarných a tvořivých činností,
- pohybových her,
- kooperativních her,
- rozhovorů s dětmi,
- práce s obrázky a maňásky,
- nácviku konkrétních situací,
- pravidelného připomínání společných pravidel.

U mladších dětí bude prevence založena především na opakování, názornosti, modelování správného chování a okamžité zpětné vazbě.

6. Pravidla bezpečného soužití

Děti jsou postupně seznamovány s jednoduchými pravidly:

1. Neubližujeme sobě ani druhým.
2. Mluvíme spolu slušně.
3. Respektujeme „ne“ druhého.
4. Když něco potřebujeme, řekneme si o pomoc.
5. Hračky a pomůcky používáme bezpečně.
6. Po sobě uklízíme.
7. Dospělému řekneme, když se necítíme bezpečně.

Pravidla jsou dětem vysvětlována přiměřeně jejich věku a pravidelně připomínána.

7. Prevence šikany a ubližování

Vzhledem k věku dětí je důraz kladen především na prevenci agresivního chování, opakovaného ubližování, vylučování dítěte z kolektivu a nevhodného zacházení.

Pracovníci dětské skupiny:

- situace mezi dětmi průběžně sledují,
- zasahují při fyzickém nebo slovním ubližování,
- pomáhají dětem pojmenovat vzniklý problém,
- učí děti vyjádřit nesouhlas bezpečným způsobem,
- podporují usmíření a nápravu situace,
- sledují opakující se konflikty,
- informují vedoucího pracovníka a podle závažnosti rodiče.

Při podezření na závažné ohrožení dítěte se postupuje podle interních pravidel dětské skupiny a příslušných právních předpisů.

8. Prevence nevhodného zacházení a ochrana dítěte

Pracovníci respektují důstojnost dítěte a jeho osobní hranice.

Děti jsou přiměřeně věku vedeny k tomu, že:

- mohou odmítnout nepříjemný kontakt,
- mohou říct „stop“ nebo „ne“,
- mají právo požádat dospělého o pomoc,
- nemají udržovat tajemství, které jim působí strach nebo nepříjemný pocit,
- mohou se svěřit pracovníkovi dětské skupiny.

Jakékoliv podezření na týrání, zanedbávání, zneužívání nebo jiné závažné ohrožení dítěte je nutné řešit bezodkladně podle příslušných postupů a kompetencí.

9. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou informováni o:

- pravidlech dětské skupiny,
- preventivních tématech,
- případných opakujících se problémech dítěte,
- způsobu řešení konfliktních situací.

Při závažnějších nebo opakovaných problémech je s rodiči domluven individuální postup.

Cílem spolupráce není dítě označit jako „problémové“, ale společně hledat způsob, jak mu pomoci.

10. Postup při výskytu rizikového chování

Při zjištění nevhodného nebo rizikového chování pracovník:

1. zajistí bezpečí dítěte a ostatních dětí,
2. situaci uklidní,
3. přiměřeně věku zjistí, co se stalo,
4. poskytne dětem podporu,
5. zaznamená závažnější nebo opakující se situaci,
6. informuje odpovědného pracovníka,
7. podle závažnosti informuje rodiče,
8. v případě potřeby přijme další opatření nebo vyhledá odbornou pomoc.

U závažných situací se postupuje podle interních směrnic a zákonných povinností.

11. Odpovědnost pracovníků

Vedoucí dětské skupiny:

- koordinuje realizaci MPP,
- zajišťuje jeho aktualizaci,
- řeší závažnější případy,
- zajišťuje spolupráci s rodiči a případně odbornými institucemi.

Pečující osoby:

- realizují preventivní aktivity,
- sledují vztahy mezi dětmi,
- podporují bezpečné chování,
- řeší běžné konfliktní situace,
- informují vedoucího pracovníka o závažných či opakovaných problémech.

12. Vyhodnocování programu

Vyhodnocení proběhne minimálně 1× ročně a bude zaměřeno na:

- zda byly naplněny stanovené cíle,
- které preventivní aktivity byly realizovány,

- jaké problémy se během roku objevovaly,
- zda se některé problémy opakovaly,
- jak děti reagovaly na preventivní aktivity,
- zda byla potřebná spolupráce s rodiči,
- co je třeba v následujícím období změnit nebo doplnit.

Výsledky vyhodnocení budou využity při tvorbě MPP pro další období.

13. Závěr

Minimální preventivní program je živým dokumentem, který reaguje na aktuální potřeby dětí a dětské skupiny. Prevence je součástí každodenní práce s dětmi a není omezena pouze na předem stanovené tematické dny.

Hlavním principem je vytváření prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně, respektovaně a má možnost požádat dospělého o pomoc.